

De oude Koekoek. — In verband met Jan Verwey's vogelwaarnemingen is een mededeeling in de September-aflevering van *British-Birds* van belang. C. E. Melburn vertelt daar dat hij een paar Graspiepers waarnam in gezelschap van een volwassen koekoek. De piepertjes waren zeer beangst en opgewonden. Bij nader onderzoek bleek dat hun drie jongen uit het nest waren geworpen, een leefde er nog, de beide anderen waren verwond en hadden gebroken nekken. 't Nest was geheel leeg. Melburn deed 't levende jong weer in 't nest maar vond dit twee dagen later ook weer uitgeworpen en dood. Alles wees er op, dat de oude koekoek de moordenaar moest zijn.

In 't zelfde nummer vertelt J. A. Orven van 30 koekoekseieren waarvan er vele door muizen werden opgegeten. Muisen verstoren veel nesten en zij namen hier altijd 't koekoeksei 't eerst. Van elf jongen die ten slotte werden uitgebroed kwamen er nog weer vijf om 't leven, zoodat in 't geheel 80 % van de eieren te loor gingen. T.

Lijster en Vischdiefje. — In antwoord op uw vraag in de vorige aflevering van *De Levende Natuur* merk ik op dat zonder twijfel de lijsterbevolking in 't Oosten minder sterk is dan in 't Westen van ons land. Dat viel mij direct overal op. Bovendien hebben we met een erg vroege trek van lijsters (vooral merels en beflijsters) te doen gehad.

Op 't Paardenkerkhof trokken ze begin Augustus al door (Duivenvoorden). Groote lijsters zag ik al in groote troepen trekken op 5 Augustus, 's avonds net tegen schemer.

In antwoord op de vraag van den heer Burdet in aflevering 8 (sterns), meld ik het volgende:

Van een jachtopziener hoorde ik dat een kolonie sterns (soort? ik zal meer er van te weten zien te komen) van 't jaar ± 6 à 7 K.M. ten Zuiden van *Zandvoort* heet genesteld. Misschien dat ze dat zijn geweest, maar 't lijkt mij ook erg onwaarschijnlijk.

Ook broeden er tusschen *Zandvoort* en Noordwijk op minstens twee plaatsen zilvermeeuwen in de zeeduinen. Dat las ik tot nog toe nergens.

Blauwe bremraap is hier heelemaal niet zeldzaam.

J. VERWEY.

In de 4de aflevering van den 21sten jaargang van het »Tijdschrift over Plantenziekten« bespreekt de Heer T. A. G. Schoevers een nieuwe havervijand, n.l. de *havermijt* (*Tarsonemus spirifex Marchal*). Dit diertje werd in 1902 in Frankrijk en later nog eenige malen in Duitschland waargenomen; zijne aanwezigheid in ons land was tot dusverre nog niet bekend, doch in den afgelopen zomer bleek het in Almkerk (N.-B.), Wageningen (G.) en Bleiswijk (Z.-H.) voor te komen. De aangetaste haverplanten ontwikkelen zich zeer slecht; van de pluim komt dikwijls niet veel terecht. Typische kenmerken voor de aantasting zijn eene eigenaardige, diep-paarsche kleur, welke de bladscheeden aannemen, waarachter zich de mijten bevinden, maar vooral ook een gemakkelijk herkenbare misvorming van de aarspil. Deze vertoont n.l. een spiraalvormige draaiing, als een kurketrekker; soms is deze draaiing zoo sterk, dat een lus wordt gevormd. Op een bij het artikel behorende naar eene fotografie vervaardigde plaat is dit verschijnsel duidelijk te zien. Ook de korrels worden niet zelden aangetast; men vindt dan de mijten, (evenals in de halmen in alle ontwikkelingsstoelstanden) tusschen kelk- en kroonkafjes; de eersten zijn ook paars gekleurd, terwijl de zijtakjes van aangetaste pluimen aanmerkelijk korter zijn dan bij gezonde pluimen. Een en ander is op de plaat eveneens te zien. Van de levenswijze van de havermijt buiten de haverplanten is weinig bekend; ongetwijfeld kan zij ook op wilde grassen leven, en wellicht heeft daarin de overwintering plaats, ofschoon het niet uitgesloten is, dat mijten of larven in den bodem overwinteren. De ziekte komt het meest voor en doet de meeste schade na een droge lente en op schrale droge gronden, vooral, wanneer die twee of meer jaren achtereen haver dragen. Waar directe bestrijding onmogelijk is, zal men moeten trachten de kwaal te voorkomen, door te zorgen voor doelmatige vruchtwisseling, goede grondbewerking en rationeele bemesting. Om verschillende redenen, die nader uiteengezet worden, verdient ook vroeg zaaien aanbeveling.

Bij het onderzoek van aangetaste haverplanten werden in meerdere halmen geen of slechts enkele levende mijten meer aangetroffen; de overige waren alle gedood door een zwam, waarschijnlijk behorende tot het geslacht *Sporotrichum Link*. Deze zwam zal er veel toe bijdragen om in vochtige jaren de havermijt binnen de perken te houden.

Door den Nederlandschen acarinoloog Dr. A. C. Oudemans te Arnhem, wien de mijten ter bevestiging of eventuele verbetering der determinatie waren toegezonden, werden in 8 fraaie pteekeningen mannelijke en vrouwelijke larven en volwassenen van dit diertje afgebeeld. Bij die platen geeft de Heer Oudemans eene uitvoerige bespreking, waarin de morphologische merkwaardigheden van de sterk van elkaar verschillende mannetjes en wijfjes duidelijk beschreven worden.

A A N G E B O D E N :

D. ter Haar, *Onze Vlinders*, met honderden gekl. en zwarte afbeeldingen, in prachthand. (Nieuw f 16.90). Thans voor een tientje; franco toezending. Adres: A. B. WIGMAN, Wageningen.